

พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

หน้าที่ของเจ้าของสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

1. นำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขอายุ 2.4 เดือน และครั้งต่อไปตามที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
2. เมื่อสัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว ให้ติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และเก็บใบรับรองการฉีดวัคซีนไว้ หากชำรุดหรือสูญหายให้แจ้งต่อสัตวแพทย์
3. เพื่อขอรับเครื่องหมายหรือใบรับรองดังกล่าวแทนของเดิม กรณีนี้เจ้าของจะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงไม่ปล่อยสัตว์ออกมาในสาธารณะ โดยเฉพาะสัตว์ที่ไม่มีเครื่องหมายประจำตัว จะถูกเจ้าหน้าที่จับขัง 5 วัน ถ้าไม่มีผู้ไปรับจะถูกทำลาย
4. ไม่ขัดขวางเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปในโรงเรือน เพื่อ
  - 4.1 สอบถามจำนวนเพศ พันธุ์ อายุ สัตว์
  - 4.2 ฉีดวัคซีนแก่สัตว์ที่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามกำหนด กรณีนี้เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่า ประมาณ 40-100 บาท
  - 4.3 นำหัวสัตว์ส่งตรวจโรคพิษสุนัขบ้า
  - 4.4 สั่งให้เจ้าของทำลายซากสัตว์
5. เมื่อสัตว์มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้แจ้งต่อสัตวแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขภายใน 24 ชั่วโมง
6. เมื่อสัตว์ถูกสัตว์อื่นที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัด ให้แจ้งต่อสัตวแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขภายใน 24 ชั่วโมง
  - 6.1 ผูกล่ามหรือกักขังเพื่อเฝ้าสังเกตอาการสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า 6 เดือน
  - 6.2 ถ้าสัตว์มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าให้กักขังสัตว์นั้นไว้แล้วรีบแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน 24 ชั่วโมง
  - 6.3 ในระหว่างดูอาการ ถ้าสัตว์สูญหายหรือตาย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน 24 ชั่วโมง
7. ให้ความร่วมมือกับสัตวแพทย์ เมื่อมีการตรวจยานพาหนะ โรงเรือน หรือสถานที่ในกรณีที่สัตว์แพทย์ได้รับแจ้งหรือสงสัยว่าสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าในที่ดังกล่าว
  - 7.1 ถ้าสัตว์ไม่มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว แต่สัตวแพทย์เห็นว่าควรฉีดอีก เจ้าของไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม แต่ถ้าสัตว์ยังไม่ได้ฉีดตามกำหนด เจ้าของต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่า ของที่กำหนด
8. ให้นำสัตว์ไปฉีดวัคซีนตามวัน เวลา และสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
9. ในการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว เจ้าของต้องมอบเครื่องหมายและใบรับรองการฉีดวัคซีนแก่ผู้รับโอนด้วย
10. ไม่จำหน่ายจ่าย โอน สัตว์ที่อยู่ระหว่างเฝ้าสังเกตอาการโรคพิษสุนัขบ้า

บทลงโทษตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

1. ผู้ใดฝ่าฝืนไม่นำสัตว์ไปรับการฉีดวัคซีน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200 บาท
2. ผู้ใดมีเครื่องหมายแสดงว่าฉีดวัคซีนปลอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ผู้ใดไม่แจ้งว่าสุนัขที่เลี้ยงไว้มีอาการโรคพิษสุนัขบ้าหรือสุนัขบ้ากัดหรือไม่ยอมทำลายสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า หรือไม่กักขังสุนัขที่สงสัยเป็นโรค (ตามที่สัตวแพทย์สั่ง) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกในการจับสุนัขไม่มีเจ้าของในที่สาธารณะหรือต่อกรที่สัตวแพทย์ เข้าไปสอบถามข้อมูลสุนัขเข้าไปตรวจสุนัขที่สงสัยเป็นโรค หรือทำลายสุนัขที่เป็นโรคนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เจ้าของสุนัขที่สุนัขออกไปกัดคนนอกบ้าน หรือไม่ได้ผูกล่านสุนัขไว้ เมื่อมีคนมาเรียกบอกกล่าว ก่อนเข้าบ้าน มีโทษดังนี้

ทางแพ่ง คือ ต้องชดเชยค่าเสียหาย เช่น ค่ารักษาพยาบาลบาดแผล ค่าวัคซีน ค่าซีรัมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ค่าวัคซีนป้องกันบาดทะยัก เป็นต้น ถ้าผู้ถูกกัดเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า อาจต้องเสียค่าปลงศพ รวมไปถึงค่าอุปการะเลี้ยงบุตรให้แก่ฝ่ายที่เสียหาย

ทางอาญา โทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากนี้ในแต่ละท้องถิ่นที่จะมีกฎหมายประจำท้องถิ่น เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติหรือข้อบังคับจังหวัด ข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งจะห้ามมิให้นำสุนัขหรือสัตว์อื่นมาปล่อยเฟ้นพ่าน ในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดได้แล้วแต่ท้องถิ่นจะเห็นสมควรหรือบางพื้นที่อาจจำกัดจำนวนการเลี้ยงสุนัขได้ด้วย